

32. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024./2025. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: ispit za 1. razred gimnazije

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Državnoga povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika trebaju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena upotreba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Državno povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Državnomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

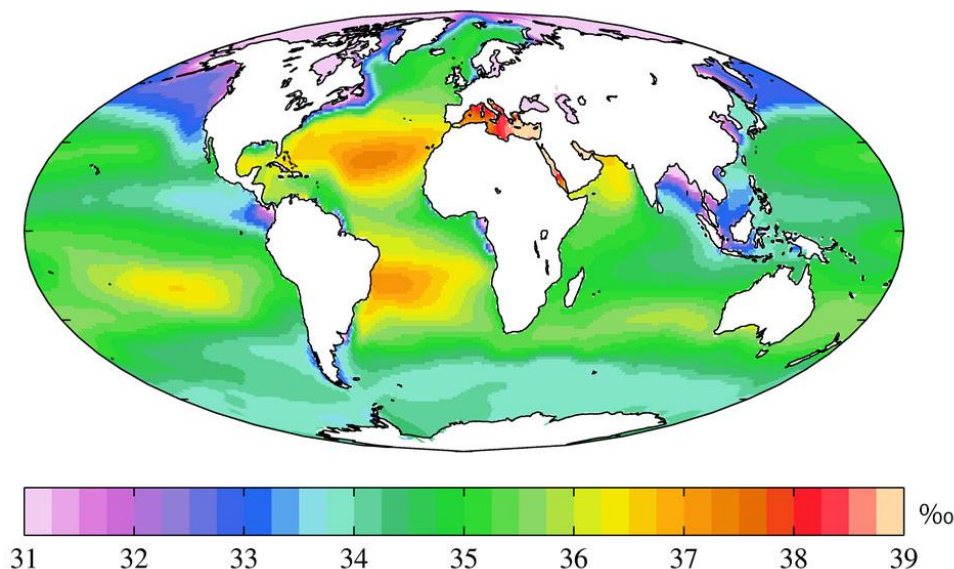
Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora (svake čestice zadatka) tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljeni prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Državno povjerenstvo.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA ZAOKRUŽITE POJMOVE KOJI SU TOČNI.

- 2** 1. Što je manje isparavanje vode, to će slanoća mora biti **manja/veća**. Što je veća količina padalina i veći dotok slatke vode s kopna, to će slanoća biti **manja/veća**. Što je more **otvorenije/zatvorenije** te su morske struje u njemu sporije, to će isparavanje i slanoća biti **manji/veći**.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 1** 2. Raspon vrijednosti slanoće vode u Kaspijskome jezeru iznosi _____.
- 1** 3. Ime je rijeke koja se ulijeva u Kaspijsko jezero i svojim nanosima čini njegov sjeverni dio plćim _____.
- 2** 4. Ime je prokopanog kanala koji spaja na karti prikazana dva zatvorena mora s najvećom slanoćom _____. Ime je morskoga prolaza koji povezuje jedno od tih zatvorenih mora s najvećom slanoćom i ocean s najvećom slanoćom _____.
- 2** 5. Tropski cikloni u različitim dijelovima svijeta imaju različite nazive. Na crte uz pojedine dijelove svijeta upišite pripadajuće nazive tropskog ciklona.
- Sjeverna i Srednja Amerika: _____
- Prostor oko Indijskoga oceana: _____
- Kina i Japan: _____
- Australija: _____

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1	

 6. Na priloženoj geografskoj karti među navedenim vrijednostima zaokružite vrijednosti geografskih širina između kojih nastaju tropski cikloni.
1	

 7. U crtajte znak **X** u području na kojemu se razvijaju tropski cikloni pod nazivom *cordonazo*.
1	

 8. U crtajte znak **O** u području na kojemu se razvijaju tropski cikloni pod nazivom *baguio*.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

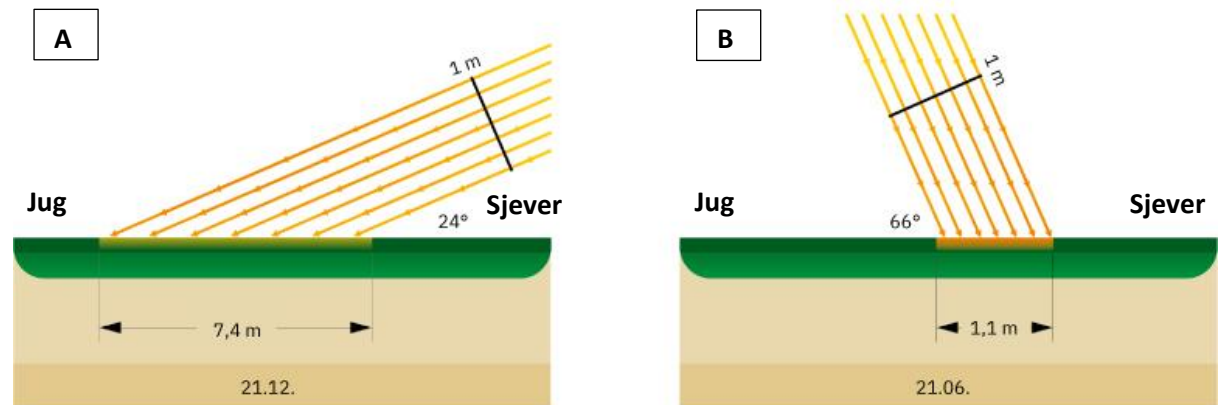

1	9. Naziv je klimatskoga elementa prikazanoga na priloženoj geografskoj karti
---	--

1	10. Naziv je godišnjega doba na južnoj polutki na priloženoj geografskoj karti
---	--

2		11. Na priloženoj geografskoj karti očitajte najveću vrijednost prikazanoga klimatskog elementa i imenujte područje.
---	--	--

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH CRTEŽA.

1

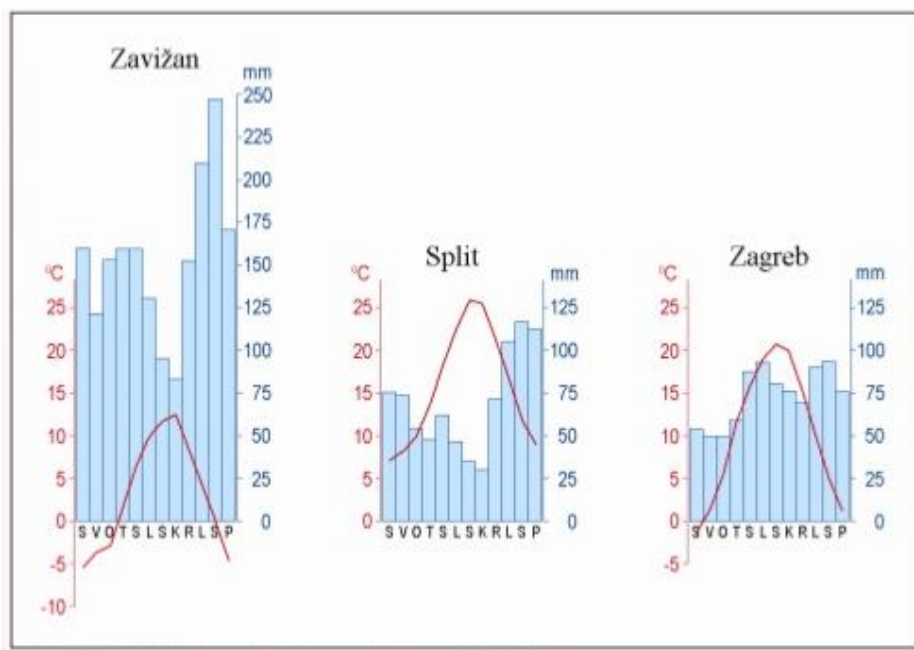
12. Crteži prikazuju utjecaj jednog klimatskog modifikatora na klimatske elemente. Naziv je tog klimatskog modifikatora _____.

1

13. Zaokružite slovo ispred paralele na koju se odnosi prikazano stanje utjecaja toga klimatskog modifikatora na dijagramu označenim slovom B.

- a) ekvator
- b) južna obratnica
- c) južna polarnica
- d) sjeverna obratnica
- e) sjeverna polarnica

**SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH KLIMATSKIH
DIJAGRAMA.**

1 14. Maksimalna je vrijednost temperature zraka na priloženim klimatskim dijagramima _____.

1 15. Najveća količina padalina zabilježena je u meteorološkoj postaji čije je ime _____, a najmanja za dvije postaje u mjesecu čiji je naziv _____.

1 16. Naziv je mjeseca s najnižom srednjom mjesečnom temperaturom zraka u najsjevernijoj meteorološkoj postaji _____.

1 17. Ime je meteorološke postaje s najmanjom godišnjom amplitudom padalina _____, a ime je meteorološke postaje s najmanjom godišnjom amplitudom temperature zraka _____.

1 18. Naziv je pojave (klimatskog modifikatora) zbog koje meteorološka postaja Split ima veću količinu padalina od meteorološke postaje Zagreb _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

- 1** 19. Točka A nalazi se na 720 m nadmorske visine, a točka B na 320 m nadmorske visine. U istome trenutku izmjerena je temperatura zraka u točki A 20,5 °C, a u točki B 17,3 °C.

Koliko iznosi vertikalni gradijent temperature zraka? _____

Prostor za računanje:

- 1** 20. S obzirom na vertikalnu promjenu temperature zraka opisanu u prethodnom zadatku, riječ je o pojavi koju nazivamo _____.

U SLJEDEĆEMU ZADATKU UZ TOČNU TVRDNJU ZAOKRUŽITE T, A UZ NETOČNU N I OBRAZLOŽITE SVOJ ODABIR.

- 2** 21. Zbog Coriolisove sile zračne mase na južnoj polutki skreću udesno. T N
Svi strmcii na obalama rezultat su abrazije. T N

Obrazloženje: _____

U SLJEDEĆEMU ZADATKU ODGOVORE UPIŠITE U TABLICU.

- 3** 22. Navedene morske struje razvrstajte u tablicu: Istočnoaustralska struja, Kalifornijska struja, Kurošio, Labradorska struja, Mozambička struja, Zapadnoaustralska struja.

Tople morske struje	Hladne morske struje

U SLJEDEĆA TRI ZADATAKA DOPUNITE REČENICE.

3

23. Vjetrove karakteristične za prostor Jugoistočne, Južne i Istočne Azije nazivamo _____. Nastaju zbog različitog zagrijavanja _____ i _____, pri čemu se pojavljuju različiti _____ koji teže ujednačavanju.

1

24. Prema stihovima iz Pupačićeve pjesme *More* odredite koji je oblik gibanja mora nadahnuo pjesnika.

More

I gledam more gdje se meni penje

I slušam more dobrojutro veli

....

A more sluša sluša pa se smije

Pa šuti pa se smije pa se penje

....

Pjesnika je nadahnuo oblik gibanja mora koji nazivamo _____.

1

25. Ako režim protoka ima sljedeća obilježja: *visoke vode u toplijem dijelu godine i relativno malo osciliranje količina vode tijekom cijele godine, primarni maksimum javlja se u svibnju i lipnju*, nazivamo ga _____ režim.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

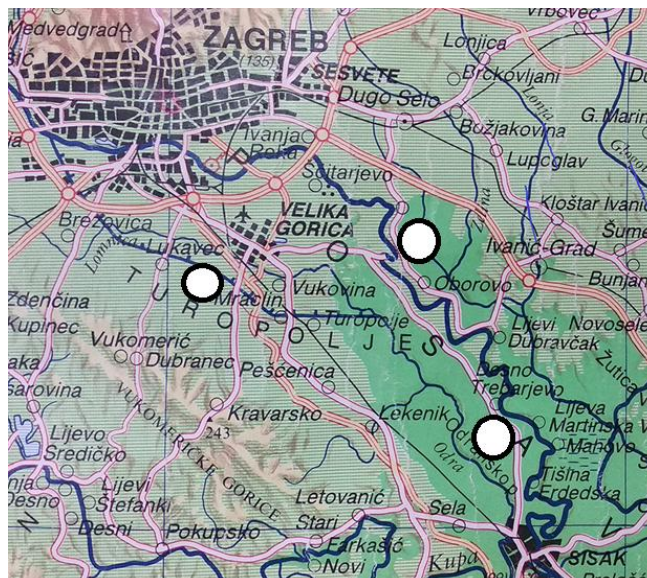

1

26. Vrstu hidroelektrane prikazanu na fotografiji nazivamo _____

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 1 27. Upišite znak **X** u kružić kojim je označen retencijski prostor.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

- 1 28. Mjesta označena kružićima zaštićena su međunarodnim dokumentom potpisanim 1971. u jednome iranskome gradu. Ime je tog dokumenta

_____.

- 1 29. Staništa zaštićena tim dokumentom nazivamo

_____.

- 2 30. Upišite znak **X** u kružić kojim je označeno područje u kojemu se nalazi prvo europsko selo roda. Ime je tog zaštićenog područja _____, a ime tog sela

_____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE I GEOGRAFSKE KARTE.

1 31. Jezero s fotografije nalazi se u rubnome dijelu države označene na karti.

Ime je jezera prikazanoga na fotografiji _____.

2 32. Jedan od osnovnih uzroka nestajanja prikazanog jezera jest proces koji nazivamo _____.

Taj je proces važan i za smanjenje površina plodnoga tla na rubnim dijelovima Sahare u području čije je ime _____.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENE FOTOGRAFIJE.

1 33. Na fotografiji je prikazana jedna od hrvatskih solana. Ime je grada u kojemu je prikazana solana _____.

1 34. Naziv je marinskoga (obalnoga) geomorfološkoga oblika u kojemu je solana smještena _____.

1 35. U morskoj vodi otopljene su brojne soli među kojima prevladava _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠITE S POMOĆU PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

3	
----------	--

36. Na crte ispod fotografija upišite naziv reljefnog oblika.

1	
----------	--

37. Naziv je tipa reljefa kojemu pripadaju svi prikazani oblici _____.